

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın M. Mehdi EKER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
Saygılarımla.

Selçuk AYHAN
İzmir Milletvekili

Basınımızda yer alan haberlerde; Dünyanın önemli haşhaş üreticilerinden olan Türkiye'nin geleneksel ürünleri arasında gösterilen ve "**güvercin gözü**" olarak da bilinen mavi haşhaşın Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) tohum ıslah çalışmaları nedeniyle, özelliğini yitirdiğine yer verilmektedir.

Haberin devamında, üreticilerin elde ettikleri ürünün, tohum ve diğer giderleri karşılamaya yetmediği; yaşanan istikrarsızlık nedeniyle ülkemizin morfin üretiminin tehlikeye girdiği ve dışa bağımlı hale geldiğine dikkat çekilmektedir. Ülkemizde halen yılda 200 milyon dolar ekonomik büyüklüğe sahip olan haşhaştan geçim sağlayan 100 bin aile bulunmaktadır. Yaşanan kriz konusunda TMO ise soruları yanıtsız bırakmaktadır.

Konuyla ilgili olarak;

1- TMO'nin tohum ıslah çalışmasını nedeniyle yaptığı çalışmaların haşhaş üretimimizi tehlikeye soktuğu iddiası doğru mudur? Sorunun kaynağı nedir?

2- TMO söz konusu ürünle ilgili yaptığı ıslah çalışmalarında hangi kurum ve kuruluşlardan destek almıştır? Üniversitelerin ilgili bölümleriyle bu konuda yapılan işbirliği var mıdır? Yoksa bu kabul edilebilir bir durum mudur?

3- Söz konusu ıslah çalışmasında "**güvercin gözü**" haşhaşın seçilmesinin özel bir nedeni var mıdır?

4- Ekmeğini haşhaş üretiminden sağlayan 100 bin çiftçi ailenin mağduriyetinin giderilmesi için ne tür önlemler alınacaktır?

5- Morfin üretiminde aksama yaşanmaması ve dışa bağımlılığın önlemesi için yapılan çalışmalar nelerdir?

6- **Güvercin gözü** haşhaşın ıslahına ilişkin çalışmaların, çok uluslu şirketlerin talep ve tavsiyeleri doğrultusunda yapıldığı iddiası doğru mudur?

7- Bu ürün ve morfin konusunda dışa bağımlı hale gelmemizin sebebi nedir? Dışa bağımlı hale gelmemizle, bazı çıkar çevrelerine rant sağlandığı iddiaları doğru mudur?

8- Konuyla ilgili açılan soruşturma var mıdır?